

Sammandrag

Balansekunst: Å navigere politikk som bakkebyråkrater. En studie av pedagogiske ledere profesjonsutøvelse i norsk barnehagekontekst

Hilde Hjertager Lund

Western Norway University of Applied Science, Norway

Korrespondanse: Hilde Hjertager Lund, e-post: hbhl@hvl.no

Pedagogiske ledere i norsk barnehagekontekst står overfor komplekse utfordringer i sitt daglige arbeid. Utfordringene spenner fra å navigere politiske intensjoner og krav i forskrifter og regler til å balansere mellom ulike interessenters krav med begrensede ressurser. I studien undersøkes forholdet mellom politikk og reguleringer formulert i Rammeplanen for barnehagen og hvordan pedagogiske ledere utøver sin lederrolle i en norsk barnehagekontekst.

Studien benytter seg av en kvalitativ metode, semistrukturerte intervjuer av tjue pedagogiske ledere og fire barnehagestyrere, samt deltakende observasjon i fire barnehager. I studien utforskes pedagogiske lederes erfaringer, hvordan de navigerer politikk og regelverk i arbeidet sitt, og hvilke spenninger og utfordringer som kan oppstå i disse prosessene.

Funn fra studien synliggjør kompleksiteten i den pedagogiske lederrollen, de må balansere mellom å følge eksterne reguleringer og politiske intensjoner og samtidig opprettholde profesjonell autonomi. Tre hovedutfordringer og spenninger er identifisert: 1) balansering mellom kontroll og autonomi, 2) krav fra interessenter og faglige begrunnelser, og 3) navigering av mangel på ressurser og arbeidsbelastning. Disse spenningene kan føre til at en forenkler arbeidet, reduserer den kritisk tenkning og kunnskapsutvikling, noe som kan påvirke den pedagogiske kvaliteten negativt. Pedagogiske ledere spiller en nøkkelrolle i å danne grunnlag for barns fremtidige læring og utvikling og sikre en god sosial start for alle barn. Pedagogiske ledere har ansvar for å iverksette politiske mål og intensjoner i styringsdokumenter, regelverk og retningslinjer som del av en strekt politisert utdanningssektor. Tidligere forskning har understreket betydningen profesjonell og faglig kompetanse for

økt pedagogiske kvaliteten i norske barnehager. Studien viser imidlertid at pedagogiske ledere opplever et høyt arbeidspress, tvetydige og motstridende mål i møte med brukerne, noe som krever et høyt nivå av skjønnsmakt. De må tolke politiske intensjoner og brukernes behov under høyt arbeidspress og krysspress, som fører til at de utvikler ulike mestringsstrategier for å håndtere arbeidsbelastningen som får konsekvenser for kvaliteten på det pedagogiske arbeidet.

Studien bidrar med innsikt om hvordan profesjonelle utøver skjønnsmakt på mikropolitisk nivå og de mestringsstrategiene de utvikler i et arbeidsmiljø preget av høy grad av autonomi, skjønn, krysspress og spenninger; kunnskap som kan bidra til å forstå «politikk i praksis» eller politikktøvelse utført av pedagogiske ledere i norsk barnehagekontekst. Funn fra studien kan også gi innsikt i for hvordan profesjonsutøvere håndterer spenninger og utfordringer i liknende arbeidssituasjoner.

Nøkkelord: *bakkebyråkrater; pedagogisk ledelse; barnehage; barnehageledelse; mikropolitikk; skjønnsutøvelse*